

Bókmentaráðstevna á Læraraskúlanum:

Mentaliteturin er húðin – ideologiin er klæðini

Í gjár byrjaði stór vísindalig bókmentaráðstevna á Læraraskúlanum. Malan Marnersdóttir er formaður í felagsskapinum International Association For Scandinavian Studies. Bókmentafólk og granskarar hittast annað hvørt ár og staðið fylgir formanninum. Stevnan fevnir víða, og ongum nýtist at gerast bangin av, at hon nevnt ein vísindalig stevna. Har er alt frá Matras og Heinesen til fyrbrigðið »at senda drunn«

DAGFINN OLSEN

– Luttakararnir eru bókmentaføringar úr fyrst og fremst norðurlondum, men eisini úr USA, Canada, Tjssklandi, Sveis, Polen, Ruslandi og Australia. Millum 140 og 180 fólk hittast annað hvørt ár til ráðstevnu, har vit undir onkrari yvirskrift skifta orð um bókmentir og hava fyrilestrar, sigur Malan Marnersdóttir frá Føroyamálsdeildini á Fróðskaparsetrinum, ið eisini er formaður í felagsskapinum, ið skipar fyrri stevnuni.

– Bókmentaføringar eru fólk, ið arbeiða á universitetum og undirvísa í bókmentum, líka sum á Føroyamálsdeildini t.d., greiðir Malan frá.

4 dagar eru til fyrilestrar fá morgni til myrkurs og ein er til útför.

Mentalitetur er innligari

– Yvirskriftin í ár er Norðurlandskar bókmentir í mentalitetssøguligum ljósi. Tað merkir, at ein kannar skaldskap og setir hann í samband við mentalitet, sigur Malan Marnersdóttir. – Mentalitetur er hugtak, ið er framkommið í hesari øldini, og sum er nakað annað, enn ideologi. Mentalitetur

er innligari. Ein hevur sagt, at mentalitetur er húðin, ideologi er klæðini, og soleiðis kann ein kanska lýsa tað, sigur Malan Marnersdóttir.

Frá miðeld til okkara dagar

Lagt varð fyrri gjármorgunin við fyrilestri, ið var um mentalitetssøguliga hugtak. Hvussu bókmentir og søga hava verið lýst úr einum mentalitetssøguligum sjónarmiði, síðan miðeldina og til okkara dagar.

– Fyrilestrahaldarin gav avboð vegna sjúku, men hann sendi okkum fyrilesturinn, og vit finga Valdemar Dalsgaard at lesa hann upp, og tí kom hann væl frá, heldur Malan Marnersdóttir, ið tó heldur tað var spell, at høvi so ikki var at seta spurningar.

Fólk eru vælkomn

6 høvuðsfyrilestrar eru, men eisini eru bólkur, har fólk hittast og halda styttri fyrilestrar, hava orðaskifti og arbeiða við ymsum undirveinum.

Malan Marnersdóttir sigur, at hetta eru fólk, ið fáast við slík og sum hava teknað seg til ráðstevnu, men stevnan er ikki meira afturlatin enn so, at fólk eru vælkomn at seta seg at

lurta, um tey hava hug til tess.

Frá Christian og William til at senda drunn

– Felagsskapurin IASS varð stovnaður eftir kriggið og hetta er 22. ráðstevnan og bókmentaføringar úr øllum heiminum luttaka á stevnunum, sigur Malan Marnersdóttir.

– Fólk úr øðrum heimspørtum vilja fegin hava samband við norðurlandsku bókmentaføringarnar og tað er eisini gott hjá norðurlandskum bókmentafólki at hava samband við fólk aðrastaðni; tey, ið hyggja at norðurlandskum bókmentum uttanfrá.

– Stevnan er annaðhvørt ár og aðruhvørjaferð í einum norðurlandi. Í ár er stevnan í Føroyum og næstu ferð væntandi í Onglandi, sigur Malan Marnersdóttir. Hóast stevnan kallast ein vísindalig bókmentaráðstevna, so er høvuðstátturin skaldskapur.

– Júst nú, meðan vit práta, heldur ein fyrilestur um Christian Matras, sigur Malan, ið greiðir víðari frá, at eisini verða 2 fyrilestrar um William Heinesen og fyrilestur um at senda drunn.

– So skilligt er, at bók-

mentahugtakið er vítt, sigur Malan Marnersdóttir.

Endamálið

Endamálið við slíkari stevnu er at lýsa norðurlandskar bókmentir í mentalitetssøguliga ljósinum og hoyra ymisk sjónarmið.

– Leygardagin er ein lítill løta sett av, har fólk kunnu royna at samanfata tað, tey hava tosað um í bólkunum, meðan stevnan hevur verið, sigur Malan Marnersdóttir, ið ikki er bangin fyrri, at bókin er hött av framtíðar tøkni.

Bókin ikki hött

Ofta verður sagt, at bókin fer at gerast forminni, nú telvinnrásin hevur gjørt seg galdandi um allan heim. Er hetta nakað, ið slík ráðstevna tekur upp og nervar hetta bókmentafólk?

– Tað hevur verið nevnt, at mentalitetssøguliga, so má ein eisini hyggja at miðlunum. Fyri 100 árum var skaldskapur í Føroyum nútani so smátt við at gerast skrivligur. Nú, 100 ár eftir, er skaldskapurin við at gerast digitalur, men hetta forðar ikki fyrri, at vit fáa hann út í bók. Eg rokni við, at vit leingi enn taka bókina framum, t.d. tá vit hyggja í eina

Malan Marnersdóttir: – Vit skriva og gera bókur á teldu, men njóta tær í hondunum
Mynd: Álvur Haraldsen

skrá ella tá vit fara í song á kvøldi, tí hon er lættari at sovna frá, enn teldan, tí ein skal ikki hugsa um at slökkja, sigur Malan Marnersdóttir, ið heldur telduna verða frálíkt amboð.

– Bókin fær kanska aðrar uppgávur og teldan yvirtekur nakrar uppgávur. Teldan er jú frálík til at leita. Hevur tú bók á teldu og ein setning ella navn, ið tú ikki júst minnst aftur hvar var, so er so lætt at finna hann aftur á telduni. Men lestrarupplivingina, hana fáa vit áhaldandi líka góða við eini bók, tí ein lesur ikki á sama hátt á telduskiggi. Vit skriva og gera bókur á teldu, men njóta tær í hondunum, sigur Malan Marnersdóttir.

Útför

Fyrilestrarir, ið verða hildnir hesar dagarnar á Lærara-

skúlanum, koma allir út á prenti.

Hóast stevnuluttakararnir eru fólk, ið dagliga fáast við bókmentir, so eru fólk vælkomn at seta seg at lurta, um okkurt er, ið hevur teirra áhuga. Fyrilestrarir eru mangir og fevna víða.

Í morgin verður farið útferð til Gøtu og Eiðis. Stevnan endar leygardagin.

Bókmentaráðstevnan er í hesum døgum á Lærarskúlanum. Luttakararnir koma úr øllum heiminum
Mynd: Álvur Haraldsen

IBM
Multimediatelda

kontantprísur: **9.995,-**

Aptiva 2137-E53

AMD K6 233 MHz - 48 MB SDRAM - 2,1 GB hd
15" skerm - 24 x CD ROM - 3D grafikort við 1 MB VRAM
16 bit ljóðkort við hátalarum - Win95
Lotus SmartSuite 97 - Mús og tastatur

Avmarkað nógð!!!

Fíggjg: útgjald kr. 3.400,-
Rest gjv 12 mdr.: kr. 600,- um mån

FARODANEKO
Tlf. 311414 - Fax 317534

